

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 13.6.2025.
COM(2025) 312 final

2025/0164 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Priloga IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u

(RED II)

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s predviđenim donošenjem odluke Zajedničkog odbora o izmjeni Priloga IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o EGP-u

Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”) građanima i gospodarskim subjektima u EGP-u jamči jednaka prava i obveze na unutarnjem tržištu. Njime je predviđeno uvođenje propisa EU-a o četiri slobode u svih 30 država EGP-a, a to su države članice EU-a, Norveška, Island i Lihtenštajn. Osim toga, Sporazumom o EGP-u uređena je suradnja u drugim važnim područjima, kao što su istraživanje i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, turizam i kultura, koja se zajednički nazivaju „popratne i horizontalne” politike. Sporazum o EGP-u stupio je na snagu 1. siječnja 1994. Unija je zajedno sa svojim državama članicama stranka Sporazuma o EGP-u.

2.2. Zajednički odbor EGP-a

Zajednički odbor EGP-a nadležan je za upravljanje Sporazumom o EGP-u. To je forum za razmjenu mišljenja o funkcioniranju Sporazuma o EGP-u. Njegove se odluke donose konsenzusom i obvezujuće su za stranke. Za koordinaciju pitanja EGP-a na strani EU-a odgovorno je Glavno tajništvo Europske komisije.

2.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora EGP-a

Zajednički odbor EGP-a treba donijeti odluku Zajedničkog odbora EGP-a („predviđeni akt”) o izmjeni Priloga IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u.

Svrha je predviđenog akta u Sporazum o EGP uključiti Delegiranu uredbu Komisije (EU) 2022/759 u pogledu metodologije za izračun količine obnovljive energije koja se upotrebljava za hlađenje i centralizirano hlađenje¹ i Direktivu (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora².

Predviđeni akt bit će obvezujući za stranke u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Komisija Vijeću na donošenje podnosi priloženi nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a, koji predstavlja stajalište Unije. Nakon donošenja stajalište bi što prije trebalo iznijeti u Zajedničkom odboru EGP-a.

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/759 od 14. prosinca 2021. o izmjeni Priloga VII. Direktivi (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu metodologije za izračun količine obnovljive energije koja se upotrebljava za hlađenje i centralizirano hlađenje, SL L 139, 18.5.2022., str. 1.

² Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora SL L 328, 21.12.2018., str. 82., kako je ispravljena u SL L 311, 25.9.2020., str. 11. i SL L 41, 22.2.2022., str. 37.

Priloženim nacrtom odluke Zajedničkog odbora EGP-a uvode se prilagodbe za države EFTA-e koje su članice EGP-a, kako je navedeno u uvodnim izjavama i tekstu prilagodbi u priloženom nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a, koje nadilaze puke tehničke prilagodbe u smislu Uredbe Vijeća (EZ) br. 2894/94³. Stoga Vijeće utvrđuje stajalište Unije.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”⁴.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor EGP-a tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o EGP-u. Akt koji Zajednički odbor EGP-a treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma. Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2894/94.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2894/94 prije svega ovisi o materijalnoj pravnoj osnovi pravnog akta EU-a koji se uključuje u Sporazum o EGP-u.

Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Budući da se odlukom Zajedničkog odbora Uredba (EU) 2022/759 i Direktiva (EU) 2018/2001 uključuju u Sporazum o EGP-u, primjereno je da se ova odluka Vijeća temelji na istoj materijalnoj pravnoj osnovi kao i akti koji se uključuju. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 194. stavak 2. UFEU-a.

³ Uredba Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenog 1994. o postupcima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, SL L 305, 30.11.1994., str. 6.

⁴ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka/Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 194. stavak 2. UFEU-a, u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a i člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Zajedničkog odbora EGP-a izmijeniti Prilog IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Priloga IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u

(RED II)

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenog 1994. o postupcima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru⁵, a posebno njezin članak 1. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru⁶ („Sporazum o EGP-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1994.
- (2) Na temelju članka 98. Sporazuma o EGP-u Zajednički odbor EGP-a može odlučiti izmijeniti, među ostalim, Prilog IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u.
- (3) Delegiranu uredbu Komisije (EU) 2022/759 u pogledu metodologije za izračun količine obnovljive energije koja se upotrebljava za hlađenje i centralizirano hlađenje⁷ i Direktivu (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora⁸ trebalo bi uključiti u Sporazum o EGP-u.
- (4) Nekoliko odredaba Direktive (EU) 2018/2001 zahtijeva znatne prilagodbe koje odražavaju specifičnosti Sporazuma o EGP-u i država EFTA-e.
- (5) Budući da se obvezujući cilj Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora ne primjenjuje na države EFTA-e, cilj Unije iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2018/2001 ne bi se smio primjenjivati na države EFTA-e. Taj je članak stoga na odgovarajući način prilagođen. Međutim, države EFTA-e dobrovoljno su utvrdile

⁵ SL L 305, 30.11.1994., str. 6.

⁶ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

⁷ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/759 od 14. prosinca 2021. o izmjeni Priloga VII. Direktivi (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu metodologije za izračun količine obnovljive energije koja se upotrebljava za hlađenje i centralizirano hlađenje (SL L 139, 18.5.2022., str. 1).

⁸ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.), kako je ispravljena u SL L 311, 25.9.2020., str. 11. i SL L 41, 22.2.2022., str. 37.

svoje nacionalne okvirne ciljeve u pogledu energije iz obnovljivih izvora, kako je navedeno u Izjavi država EFTA-e priloženoj Odluci Zajedničkog odbora EGP-a. Stoga države EFTA-e ne bi trebale biti dio platforme Unije za obnovljivi razvoj niti sudjelovati u statističkim prijenosima s državama članicama. Članak 8. Direktive(EU) 2018/2001 stoga se ne bi trebao primjenjivati na države EFTA-e.

- (6) S obzirom na udaljeni geografski položaj Islanda i povezane izazove pri izračunu konačne bruto potrošnje energije u odnosu na količinu energije potrošene u zrakoplovstvu, isti prag koji je odobren Cipru i Malti u članku 7. Direktive (EU) 2018/2001 trebao bi se primjenjivati na Island.
- (7) Kad je riječ o postupcima izdavanja dozvola iz članka 16. Direktive (EU) 2018/2001, u Odluci Zajedničkog odbora uzimaju se u obzir posebne obveze Norveške da se savjetuje s narodom Sami, stoga se rokovi za postupak izdavanja dozvola iz članka 16. stavaka 4., 5. i 6. Direktive (EU) 2018/2001 mogu produžiti za najviše jednu godinu.
- (8) Države EFTA-e trebale bi slijediti politiku Unije u pogledu uzajamnog priznavanja jamstava o podrijetlu s trećim zemljama iz članka 19. stavka 11. Direktive (EU) 2018/2001. Stoga ne bi trebale priznavati jamstva o podrijetlu koja je izdala treća zemlja, osim ako je Unija s tom trećom zemljom sklopila sporazum i ako su ispunjeni kriteriji utvrđeni u tom članku. Članak 19. stavak 11. Direktive (EU) 2018/2001 stoga je na odgovarajući način prilagođen.
- (9) S obzirom na to da Norveška i Island imaju velik udio električne energije iz obnovljivih izvora i da Norveška tu energiju upotrebljava pretežno za potrebe grijanja, a Island svoju potražnju za grijanjem pokriva iz obnovljivih geotermalnih izvora ili električne energije iz obnovljivih izvora, primjereno je prilagoditi metode izračuna koje se odnose na uključivanje grijanja i hlađenja iz članka 23. Direktive 2018/2001.
- (10) Osim toga, Lihtenštajn trenutačno ne može primjenjivati članke od 25. do 31. Direktive (EU) 2018/2001 o energiji iz obnovljivih izvora u prometnom sektoru i zahtjeve o održivosti za obnovljiva goriva jer se ta politika o gorivima regulira u regionalnoj uniji Lihtenštajna sa Švicarskom. Stoga bi Lihtenštajnu trebalo odobriti privremeno odstupanje, uzimajući u obzir da ta država u navedenoj regionalnoj uniji primjenjuje sustav povećanja biogoriva na temelju mehanizma za kompenzaciju emisija CO₂ s ciljem od 23 % koji se primjenjuje od 2024. Odstupanje bi se trebalo primjenjivati samo dok se Direktiva (EU) 2018/2001 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2413 ne uključi u Sporazum o EGP-u.
- (11) Prilog IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (12) Stajalište Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a trebalo bi se stoga temeljiti na priloženom nacrtu odluke,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o predloženoj izmjeni Priloga IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica